

Adam Putyra

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

OBIEKTY KOSZTOWE W TRADYCYJNYM RACHUNKU KOSZTÓW I W RACHUNKU KOSZTÓW DZIAŁAŃ

1. Wstęp

Koncepcja rachunku kosztów działań (ABC) znacznie przyczyniła się do usprawnienia działalności przedsiębiorstw w ostatnich dwudziestu latach. W tym czasie informacje zarządcze płynące z systemu rachunku kosztów działań były fundamentem przeprowadzenia wielu restrukturyzacji. Zalety koncepcji ABC są szeroko opisywane w literaturze z zakresu rachunkowości zarządczej oraz zarządzania. Niemniej jednak wśród wymienianych zalet rzadko akcentuje się istotę wyróżnienia w ramach systemu rachunku kosztów działań wielu obiektów odniesienia kosztów oraz konsekwencje z nich płynące. Koncepcja ABC znacznie rozszerza tradycyjne ujęcie, zgodnie z którym produkty są jedynymi obiektami odniesienia kosztów. Rachunek kosztów działań wobec nowych warunków funkcjonowania przedsiębiorstw wyróżnia wiele obiektów kosztowych (oprócz produktów są to klienci, kanały dystrybucji, dostawcy itd.), które zgłaszając zapotrzebowanie na wykonywane w przedsiębiorstwie działania, w sposób pośredni przyczyniają się do zużycia zasobów, czyli ponoszenia kosztów.

Celem niniejszej pracy jest przedstawienie roli obiektów kosztowych w ujęciu tradycyjnego systemu rachunku kosztów oraz w ujęciu rachunku kosztów działań.

2. Obiekty kosztowe

Obiektem kosztów (obiektem kosztowym) może być dowolny obiekt zarządzania w przedsiębiorstwie, co do którego można określić koszty powstające na skutek nabycia, powstania, istnienia, wykorzystania lub użytkowania tego obiektu [Świdarska 2003, s. 1-19]. W tradycyjnym ujęciu obiektami kosztowymi są wyroby lub usługi (por. [Miller, Pniewski, Polakowski 2002, s. 48]), niemniej jednak pojęcie obiektu kosztów jest znacznie szersze. Obiektami kosztowymi, oprócz produktów i usług,

mogą być klienci, kanały dystrybucji, segmenty rynku, dostawcy, komponenty, komórki organizacyjne, stanowiska pracy itd. (por. [Świdarska 2003, s. 1-3]).

Istotną kwestią przy odnoszeniu kosztów wykorzystanych w przedsiębiorstwie zasobów do obiektów kosztowych jest relacja między zasobem a obiektem. Jeżeli występuje bezpośrednia przyczynowo-skutkowa relacja między wykorzystanym zasobem a obiektem kosztowym, to można mówić o bezpośrednim odniesieniu kosztów do obiektu, a tym samym o kosztach bezpośrednich obiektu kosztowego. W przypadku braku bezpośredniej relacji przyczynowo-skutkowej następuje pośrednie przyporządkowanie zasobów do obiektu kosztowego. Tym samym występuje konieczność rozliczenia tzw. kosztów pośrednich na obiekty kosztowe za pomocą kluczy rozliczeniowych. Przyjmuje się, że w celu uzyskania najbardziej wiarygodnej informacji o kosztach działalności powinno dążyć się do wyodrębnienia takiej liczby obiektów kosztowych, aby wszystkie koszty przedsiębiorstwa były kosztami bezpośrednio odnoszonymi do obiektów (por. [Świdarska 2003, s. 1-5 – 1-6]).

3. Obiekty kosztowe w tradycyjnym rachunku kosztów

W ramach najbardziej rozpowszechnionej w praktyce postaci tradycyjnego rachunku kosztów (rachunku kosztów pełnych) wyróżnia się zwykle jeden obiekt odniesienia kosztów, tzn. produkt. Przyczyną takiego stanu rzeczy są przede wszystkim okoliczności, w jakich powstawał tradycyjny rachunek kosztów. Rachunek ten wykształcił się historycznie jako pierwszy [Nowak 2007, s. 148]. Co więcej, powstał on w okresie odznaczającym się tym, iż działalność gospodarcza zdominowana była przez proces produkcyjny. Wszelkie procesy nieprodukcyjne (logistyka, sprzedaż, marketing, obsługa klienta) nie stanowiły istotnej części działalności przedsiębiorstw, a udział kosztów z nimi związanych w całości kosztów operacyjnych przedsiębiorstwa był znikomy. „Stosowane wówczas rozwiązania rachunku kosztów polegały na gromadzeniu odpowiednio udokumentowanych kosztów rzeczywistych i kalkulacji jednostkowego kosztu wytworzenia produktów. Koncepcja ta była konsekwencją założenia, że cała działalność produkcyjna przedsiębiorstwa jest następstwem dążenia do otrzymania określonych produktów. Stąd też wszystkie koszty, jakie przy tym powstają, są kosztami tych produktów” [Świdarska 2003, s. 1-9]. Z tych względów ówczesny rachunek kosztów skupiony był na właściwej kalkulacji kosztów produktów.

W tradycyjnym rachunku kosztów wobec wyróżniania tylko jednego obiektu kosztowego nadrzędnym kryterium podziału kosztów jest możliwość ich jednoznacznego przypisania do produktów, które są traktowane jako podstawowe nośniki kosztów (por. [Nowak, Piechota, Wierzbński 2004, s. 29]). Uwzględniając powyższe kryterium, koszty ponoszone przez przedsiębiorstwo dzieli się na koszty bezpośrednie i koszty pośrednie, jak to przedstawiono w tab. 1.

Tabela 1. Podział kosztów operacyjnych w tradycyjnym rachunku kosztów

Koszty operacyjne	Koszty bezpośrednie	Koszty pośrednie
Obiekt kosztowy		
Produkty lub usługi	XXX	XXX

Źródło: opracowanie własne.

Należy raz jeszcze podkreślić, iż w praktyce podział kosztów na bezpośrednie i pośrednie ma w tradycyjnym rachunku kosztów miejsce tylko w jednym wymiarze, tj. w wymiarze produktu. Z tego względu wszelkie koszty niesklasyfikowane jako koszty bezpośrednie produktów stanowią koszty pośrednie. Dzieje się tak, pomimo iż niejednokrotnie koszty sklasyfikowane jako pośrednie odzwierciedlają zużycie zasobów przedsiębiorstwa na rzecz konkretnych partii produkcyjnych, asortymentu produktów jako całości, klientów, kanałów dystrybucji, dostawców (czyli innych obiektów kosztowych). Waga problemu jest tym większa, im większy jest udział kosztów uważanych w wymiarze produktu za pośrednie w całej kwocie kosztów operacyjnych. Mając na uwadze, że obecnie koszty pośrednie (pośrednie w rozumieniu tradycyjnego rachunku kosztów, tj. niesklasyfikowane jako bezpośrednie koszty produktów) stanowią ok. 45% ogółu kosztów (a w skrajnych przypadkach od 80 do 90%) (por. [Świdarska 2003, s. 425]), należy stwierdzić, że tradycyjny podział kosztów operacyjnych na koszty bezpośrednie produktów i koszty pośrednie jest niewystarczający z punktu widzenia potrzeb informacyjnych zarządzania, w tym potrzeby właściwej identyfikacji czynników kosztotwórczych.

W uzupełnieniu warto zaznaczyć, że takie jednowymiarowe postrzeganie kosztów operacyjnych (jednowymiarowe, tzn. jedynie w wymiarze i przez pryzmat produktu) jest utrwalone w ramach obligatoryjnej sprawozdawczości finansowej¹. Art. 28 ust. 3 ustawy o rachunkowości, zawierający definicję kosztu wytworzenia produktu, stanowi, iż wszystkie koszty pośrednie produkcji (w części stanowiącej wykorzystany poziom zdolności produkcyjnych) stanowią koszty produktów. Tym samym pomija się fakt, że część tzw. kosztów pośrednich produkcji (mając na uwadze jedynie wymiar produktu) może stanowić koszty bezpośrednie np. dla partii produktów czy też serii produkcyjnej. Ponadto dalsza część art. 28 ustawy o rachunkowości stanowi m.in., iż koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu są tzw.

¹ Należy jednak zauważyć, że zasadniczym celem obligatoryjnej sprawozdawczości finansowej nie jest dostarczanie informacji na wewnętrzne potrzeby zarządzania jednostką gospodarczą. Z tego względu jednowymiarowe ujęcie kosztów operacyjnych przedsiębiorstwa (tzn. w wymiarze produktu) można uznać za konsekwencję ujednoczenia zasad sprawozdawczości finansowej, umożliwiającą m.in. porównywalność informacji sprawozdawczej z różnych podmiotów. Warto jednak zaznaczyć, że w wielu jednostkach gospodarczych standardy obligatoryjnej sprawozdawczości rzutują na sposób kształtowania informacji zarządczej, w tym m.in. na jednowymiarowe postrzeganie kosztów operacyjnych.

kosztami okresu sprawozdawczego, co na gruncie zarządczym ogranicza możliwość analizy czynników kosztotwórczych.

4. Obiekty kosztowe w rachunku kosztów działań

„Rachunek kosztów działań jest metodą pomiaru i analizy kosztów działań i obiektów kosztów – wyrobów, usług, klientów, kanałów dystrybucji – polegającą na powiązaniu zużycia zasobów z działaniami oraz działań z obiektami kosztów na podstawie stopnia ich wykorzystania” [Nowak, Piechota, Wierziński 2004, s. 162]. Należy jednak zauważyć, że wyróżnienie wielu obiektów kosztowych w systemie rachunku kosztów działań pociąga za sobą implikacje i zmiany dotyczące właściwej klasyfikacji kosztów w przedsiębiorstwie. Zmiany te następowały jednak stopniowo, adekwatnie do uwarunkowań działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorstwa. Z tego względu można wyróżnić dwa etapy rozszerzania katalogu obiektów kosztowych:

- etap I – zwiększanie liczby obiektów kosztowych w ramach działań produkcyjnych przedsiębiorstwa, z pominięciem znaczenia działań nieprodukcyjnych,
- etap II – zwiększanie liczby obiektów kosztowych w ramach działalności nieprodukcyjnej przedsiębiorstwa wobec wzrostu znaczenia i kosztochłonności procesów nieprodukcyjnych.

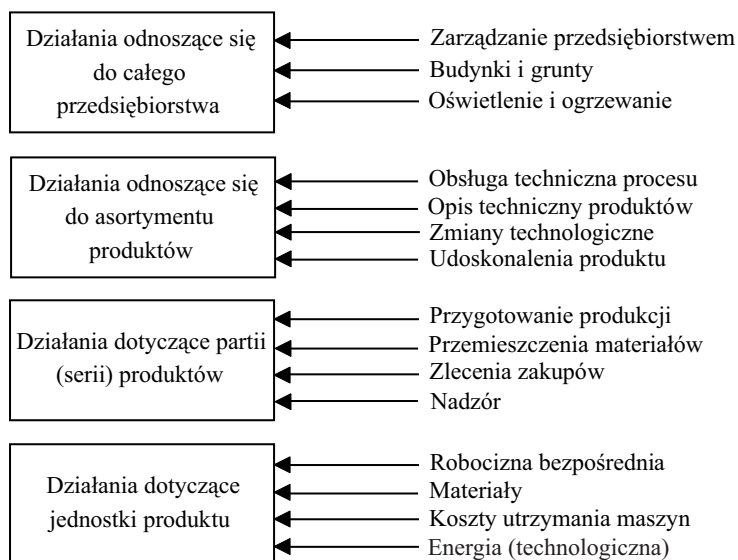
W dalszej części omówiono wyróżnione etapy.

Etap I – zwiększanie liczby obiektów kosztowych w ramach działań produkcyjnych przedsiębiorstwa, z pominięciem znaczenia działań nieprodukcyjnych

Jedną z podstawowych przyczyn powstania rachunku kosztów działań jest stwierdzenie, iż jednowymiarowy rachunek kosztów, tj. wyróżniający jedynie wymiar produktu jako obiektu kosztowego, jest dalece niewystarczający. Z tego względu twórcy rachunku kosztów działań wprowadzają koncepcję tzw. hierarchii działań [Kaplan, Cooper 2000, s. 120], zwanej również poziomami działań oraz strukturą lub hierarchią obiektów kosztowych.

W okresie, w którym powstawała koncepcja ABC, dominującym procesem gospodarczym była produkcja. Z tego względu pierwotna hierarchia działań odnosiła się przede wszystkim do działań produkcyjnych przedsiębiorstwa. Stosując jako kryterium klasyfikacji działań hierarchiczne uporządkowanie obiektów odniesienia kosztów, wyróżniono cztery podstawowe poziomy działań, tj. działania na poziomie jednostki produktu, partii produktów, asortymentu oraz utrzymania całego przedsiębiorstwa (por. [Kaplan, Cooper, s. 120-123; Nowak 2003, s. 218]), co obrazuje rys. 1.

Przedstawiona hierarchia działań (struktura obiektów kosztowych) opierała się na prostych spostrzeżeniach, iż koszty działań wykonywanych na rzecz partii (serii) produktów są niezależne od liczby produktów w danej partii (serii) produkcyjnej czy

Rys. 1. Hierarchia działań w przedsiębiorstwach produkcyjnych

Źródło: [Gmytrasiewicz 2005, s. 620].

też koszty związane z utrzymaniem danego asortymentu produktów są niezależne od liczby partii (serii) produkcyjnych danego asortymentu.

Przyczyną wyróżnienia i ustrukturalizowania obiektów kosztowych jest fakt, że koncepcja ABC kładzie szczególny nacisk na zachowanie relacji przyczynowo-skutkowej między zużyciem określonego zasobu a wykonywaniem działania i następnie pomiędzy wykonywanymi działaniami a ich odbiorcami, czyli obiektami kosztowymi. Tym samym następuje próba uniknięcia jakiegokolwiek arbitralnej alokacji kosztów. Innymi słowy można stwierdzić, że jednym z głównych celów wyodrębnienia struktury obiektów kosztowych jest próba „ubezpośrednienia” kosztów dotychczas uważanych za pośrednie.

Opracowanie nowatorskiej hierarchii działań pozwoliło na niezwykle wzrost skuteczności zarządzania kosztami, szczególnie w sferze produkcji. Zdefiniowanie kilku poziomów, na które odnoszone były koszty, pozwoliło w sposób logiczny, tj. z zachowaniem relacji przyczynowo-skutkowej, przypisać je wedle rzeczywistego zapotrzebowania na zasoby. Działania wykonywane na poziomie serii czy asortymentu łatwo jest powiązać z określonymi seriami produkcyjnymi czy też z określonym asortymentem. Tradycyjne, jednowymiarowe systemy kalkulacji kosztów (wyróżniające jedynie wymiar jednostki produktu), opierając się jedynie na nośnikach kosztów na poziomie jednostki, nie są w stanie precyzyjnie powiązać zasobów związanych z przygotowaniem serii produkcyjnej lub ze zmianami technologicznymi dotyczącymi całego asortymentu. Warto raz jeszcze zauważyć, że ilość zasobów

konsumowanych na każdym poziomie w hierarchii obiektów kosztowych jest niezależna od liczby wykonywanych działań na niższym poziomie [Thyssen, Israelsen, Jørgensen 2004, s. 8]. Na przykład konsumpcja zasobów przez działanie *Przygotowanie produkcji* jest niezależna od liczby produkowanych w danej serii wyrobów, tj. od liczby działań na poziomie jednostki produktu. Z tego względu nieuzasadnione jest alokowanie kosztów z poziomu wyższego na niższy, gdyż w takim wypadku okazałoby się, że koszt jednostkowy produktu zmienia się w zależności od liczby produktów w serii produkcyjnej. Konsekwencją wyróżnienia w ramach rachunku kosztów działań kilku obiektów kosztowych jest nowy podział kosztów operacyjnych przedsiębiorstwa. Podział ten zaprezentowano w tab. 2.

Tabela 2. Podział kosztów operacyjnych w początkowej fazie rozwoju rachunku kosztów działań

Koszty operacyjne	Koszty bezpośrednie	Koszty pośrednie
Obiekty kosztowe		
Jednostka produktu	XXX	XXX
Partia (seria) produktów	XXX	XXX
Asortyment produktów	XXX	XXX
Przedsiębiorstwo	XXX	XXX

Źródło: opracowanie własne.

Uwzględniając podział kosztów operacyjnych zaprezentowany w tab. 2, należy stwierdzić, że zakres kosztów bezpośrednich uległ znacznemu rozszerzeniu w stosunku do tradycyjnego systemu rachunku kosztów. Wyróżnienie dodatkowych obiektów kosztowych (szczególnie takich, jak partia produktów i asortyment produktów) umożliwiło zidentyfikowanie kosztów będących ich kosztami bezpośrednimi, które w tradycyjnym systemie były klasyfikowane jako koszty pośrednie produkcji.

Etap II – zwiększanie liczby obiektów kosztowych w ramach działalności nieprodukcyjnej przedsiębiorstwa wobec wzrostu znaczenia i kosztochłonności procesów nieprodukcyjnych

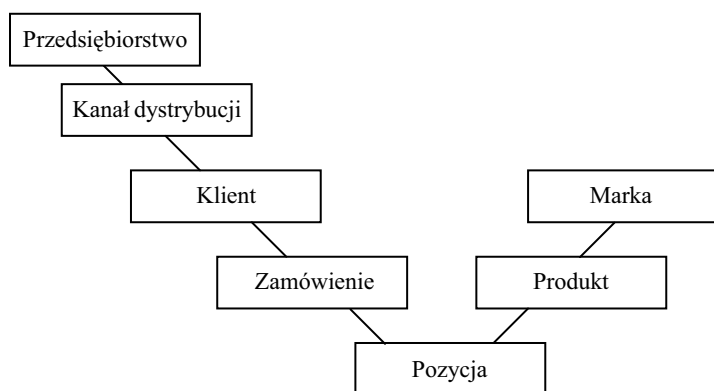
W rachunku kosztów działań zwraca się obecnie uwagę na rosnące znaczenie procesów nieprodukcyjnych, takich jak logistyka, marketing, obsługa klienta (por. [Kiziukiewicz 2003, s. 202]). Analiza współczesnych źródeł przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw z różnych branż wskazuje na fakt, iż obok szczególnych cech samego produktu drugim istotnym czynnikiem kształtującym tę przewagę jest ponadprzeciętna jakość procesów nieprodukcyjnych. Obecnie, wobec szybkiego przepływu informacji i technologii, produkty przedsiębiorstw są w krótkim czasie kopiuwane przez konkurentów. W efekcie przy bardzo zbliżonych ofertach produktowych poszczególnych przedsiębiorstw ogromnego znaczenia nabiera obsługa klienta.

Wydaje się dziś niepodważalne, iż następuje zmiana źródła przewagi konkurencyjnej z wyróżniającego się produktu na wyróżniającą się szeroko rozumianą obsługą klienta. Zatem wobec braku możliwości stworzenia wyróżniającego się na dłuższą metę produktu znaczenia nabrały relacje z klientami (por. [Cokins 2004]).

Zmiana ta jest konsekwencją niezwykle dynamicznego rozwoju globalnej konkurencji, który sprawił, że dyktujący warunki klienci przedsiębiorstw zaczęli wymagać niemal indywidualnego traktowania. Objawia się to np. przez wymaganie dostaw dokładnie na czas, troskliwą obsługą przed- i posprzedażną, realizację zamówień specjalnych, przygotowanie ukierunkowanej oferty asortymentowej, specyfikę kampanii marketingowych itd. W zaistniałych warunkach niewystarczające okazało się gromadzenie ciągle rosnących nieprodukcyjnych kosztów pośrednich na poziomie działań dotyczących całego przedsiębiorstwa (por. rys. 1).

Przejście przedsiębiorstw z orientacji produktowej do orientacji na klienta wymaga modyfikacji struktury stosowanego rachunku kosztów, w tym zwiększenia liczby obiektów kosztowych. Opisane zmiany uwarunkowań funkcjonowania przedsiębiorstw nie oznaczają potrzeby całkowitej rezygnacji z produktu jako głównego obiektu odniesienia kosztów, gdyż produkt ten pozostaje rdzeniem działalności przedsiębiorstwa. Niemniej jednak obecna rzeczywistość gospodarcza sprawia, że współwiodącym obiektem odniesienia kosztów powinien być również klient.

Uwzględniając powyższe przesłanki, szczególnie wzrost udziału kosztów związanych z działalnością nieprodukcyjną w całości kosztów operacyjnych, należy stwierdzić, iż nieunikniona jest konieczność budowy nowych struktur obiektów kosztowych. Powinny one obejmować nie tylko sferę produkcyjną, ale i obszar nieprodukcyjny. Przykładowa struktura obiektów kosztowych odzwierciedlająca nowe warunki rynkowe przedstawiona jest na rys. 2.

Rys. 2. Przykładowa struktura obiektów kosztowych

Źródło: opracowanie własne.

Zaznaczyć należy, że przedstawiona na rys. 2 struktura obiektów kosztowych zawiera pewne uproszczenia dotyczące kosztów działań produkcyjnych. Mianowicie wyszczególniony poziom „Produkt” obejmuje całość kosztów produkcyjnych, a zatem koszty na poziomie jednostki, partii, asortymentu itd. W praktyce można zbudować oddzielną strukturę obiektów kosztowych dla działań produkcyjnych i oddzielną dla działań nieprodukcyjnych. Pierwsza zapewni dokładną wycenę produktu, a druga będzie odzwierciedlać koszty pozostałych obiektów kosztowych. Elementem łączącym obie struktury będzie, tak jak pokazano na rys. 2, poziom obiektu kosztowego „Produkt”, który jest głównym obiektem kosztowym procesów produkcyjnych, a także jednym z obiektów kosztowych procesów marketingowych, logistycznych i sprzedaży.

Konsekwencją zmian struktury obiektów kosztowych są zmiany w klasyfikacji kosztów operacyjnych. Z każdym z wyróżnionych na rys. 2 obiektów kosztowych związane są jego koszty bezpośrednie i koszty pośrednie, co zaprezentowano w tab. 3.

Tabela 3. Podział kosztów operacyjnych w rachunku kosztów działań

Koszty operacyjne	Koszty bezpośrednie	Koszty pośrednie
Obiekty kosztowe		
Produkty	XXX	XXX
Marki produktów	XXX	XXX
Zamówienia	XXX	XXX
Klienci	XXX	XXX
Kanały dystrybucji	XXX	XXX
Dostawy	XXX	XXX
...	XXX	XXX

Źródło: opracowanie własne.

W systemie rachunku kosztów działań następuje dwustopniowe rozliczenie kosztów (zasoby/działania; działania/obiekty kosztowe), przy czym rozliczeniu w tym trybie podlegają jedynie koszty pośrednie związane z wyróżnionymi obiektami kosztowymi. Należy jednak podkreślić, iż stwierdzenie, że koszty bezpośrednie są traktowane w ten sam sposób w tradycyjnym systemie kalkulacji kosztów oraz w rachunku kosztów działań, jest nieprecyzyjne. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest fakt, że rachunek kosztów działań, identyfikując wiele obiektów kosztowych, znacznie rozszerza zakres kosztów bezpośrednich. W systemie tym występują koszty pośrednie różnych obiektów kosztowych, tj. koszty bezpośrednie produktów, koszty bezpośrednie klientów, koszty bezpośrednie kanałów dystrybucji, i są one wprost odnoszone na wyróżnione obiekty kosztowe na podstawie dokumentów źródłowych lub prostych kalkulacji. Tym samym zakres kosztów bezpośrednich ulega w ramach

rachunku kosztów działań znacznemu rozszerzeniu w stosunku do tradycyjnego systemu rachunku kosztów, który to system pojęcie kosztów bezpośrednich utożsamia z kosztami bezpośrednimi produktów.

5. Podsumowanie

Zmiany zachodzące w otoczeniu jednostek gospodarczych implikują konieczność wprowadzania innowacji w systemie informacyjnym przedsiębiorstw, w tym w systemie rachunku kosztów. Tradycyjny system rachunku kosztów powstał w okresie zdominowanym przez produkcyjny charakter przedsiębiorstwa, co miało wpływ na strukturę tegoż rachunku kosztów. W systemie tym wyróżniono tylko jeden obiekt odniesienia kosztów – produkt, co we współczesnych warunkach gospodarczych jest niewystarczające. Obecnie, wobec wzrostu konkurencji przedsiębiorstw na gruncie działań nieprodukcyjnych (logistyka, marketing, obsługa klienta), istnieje zapotrzebowanie na szerszy zakres informacji o kosztach działalności, co sprawia, że konieczne staje się powiększenie liczby obiektów kosztowych. Taki rozszerzony katalog obiektów kosztowych występuje w systemie rachunku kosztów działań, gdzie, obok produktu, współwiodącym obiektem odniesienia kosztów jest klient. Oprócz wyróżnionych dwóch głównych obiektów kosztowych występują również inne, jak np. zamówienie, kanał dystrybucji, segment rynku, dostawca itd. Zidentyfikowanie w ramach rachunku kosztów działań większej liczby obiektów kosztowych nie tylko wychodzi naprzeciw potrzebom zmian systemu informacyjnego, ale również przyczynia się do poprawy jakości uzyskiwanej informacji o kosztach działalności przedsiębiorstwa.

Literatura

- Cokins G., *How to Measure and Manage Customer Value and Customer Profitability*, www.sas.com, 2004.
- Gmytrasiewicz M. (red.), *Encyklopedia rachunkowości*, LexisNexis, Warszawa 2005.
- Kaplan R.S., Cooper R., *Zarządzanie kosztami i efektywnością*, Wyd. Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2000.
- Kiziukiewicz T. (red.), *Zarządcze aspekty rachunkowości*, PWE, Warszawa 2003.
- Miller J.A., Pniewski K., Polakowski M., *Zarządzanie kosztami działań*, Wyd. Finanse i Przedsiębiorstwo, Warszawa 2002.
- Nowak E., Piechota R., Wierzbiński M., *Rachunek kosztów w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, PWE, Warszawa 2004.
- Nowak E., *Rachunek kosztów przedsiębiorstwa*, Ekspert Wydawnictwo i Doradztwo, Wrocław 2007.
- Nowak E., *Zaawansowana rachunkowość zarządcza*, PWE, Warszawa 2003.
- Sobańska I. (red.), *Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza*, C.H. Beck, Warszawa 2003.
- Świdarska G.K. (red.), *Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów*, tom 1, Difin, Warszawa 2003.

Thyssen J., Israelsen P., Jørgensen B., *Activity Based Costing as a Method for Assessing the Economics Modularization – a Case Study and Beyond*, September 2004.

Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości z późn. zm.

COST OBJECTS IN TRADITIONAL COSTING SYSTEM AND IN ACTIVITY BASED COSTING

Summary

Activity based costing (ABC) puts an accent on the cause and effect relation at each stage of allocating costs. That is why this system identifies a lot of costs objects which are responsible for incurring costs. In contrast to traditional costing system ABC defining many costs objects ensures much more reliable cost information. It is partly achieved thanks to wider scope of direct costs implied by wider catalogue of costs objects.

The paper presents the differences in cost objects structure between traditional costing system and activity based costing.